Uredništvo in upravništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v pondeljek, sredo in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.
Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila se računijo s 15 vin. od 6 redne petitvrste; pri večkratnih oznanilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 66. Maribor, dne 13. junija 1913. Letnik V.

Za socialno politiko.

Živimo v dobi socializma. Nešteto in vse polno je lepih besed, ki se jih sliši vsak dan o nujni rešitvi socialnega problema, o mnogih socialnih nalogah in dolžnostih, ki jih ima posameznik, družba, država. Skrb za socialno politiko je eden glavnih „šlagerjev“, ki jih imajo razne v resnici ali samo na videz podemokratizirane stranke. In priznati tudi moramo: storilo se je že marsikaj. Stališče posameznika, tudi najnepomembnejšega, v človeški družbi, je docela drugačno, kot je bilo nekdaj. Zlasti delavstvo vživa že mnogo socialnih pridobitev, o katerih se našim prednikom še sanjalo ni. Vendar pa se socialno politiko še vedno preveč zanemarja. Neštevilne druge potrebe javnega življenja, neprestane krize v naši zunanji in notranji politiki povzročajo posebno pri nas v Avstriji, da zanemarjamo socialno misel. Tako potrebno in velepomembno socialno zavarovanje, ki je bilo že tako blizu rešitve, je potisnjeno na dolgo klop in ker je trenutno naravnost neizpeljivo, mora mirno čakati, da jo bodo prinesli izmed stare šare na beli dan. Toda ni samo socialno zavarovanje, pri katerem je sedaj obtičala naša socialna politika, ampak še mnogo drugih zadev in vprašanj je, pri katerih bi se lahko delalo vspešno in občekoristno socialno politiko in to brez nerodnega, parlamentarnega aparata.

Samo en eksempel.

Kako odira državo železni kartel, naj povedo naslednje številke: akcije družbe Alpine Montan so bile vplačane z 200 K; danes stoji Alpine-Montan-akcija na 1000 K, je poskočila tedaj v 16 letih v vrednosti za 800 K. Pri 300.000 akcijah družbe Alp. Montan, ki obstojajo, pomenja to vrednostno pridobitev v znesku 240,000.000 K. Koliko dreadnoughtov bi lahko zgradili s to svoto, ki je takorekoč dar države železnim industrijalcem! In to je dobiček ene same železne industrijske družbe v Avstriji.

V očigled temu bi bilo gotovo umestno, če bi država pri tako velikih naročilih za oboroževanje nalagala tudi večje socialno-politične dolžnosti. Poučen je v tem oziru nasvet nemškega centra, ki je predlagal, naj se pri izvršitvi del za nameravano ojačenje nemške armade, ki bo dalo podjetnikom gotovo krasne dobičke, ne pozabi na delavce in nastavljence. Angleška gre tudi v tem socialno-političnem vprašanju z dobrim vzgledom naprej. Spravila je socialno-politično urejevanje Gouvernement labour contracts že več let sem v natančno določen sistem in „Labour Gazette“ objavlja stalno obširne „bele liste“ firm, ki so po svojih dobrih delovnih pogojih priporočljive za državna naročila. Tudi Združene države severoameriške so v tem oziru že storile veliko. Lansko poletje je bil v Združenih državah sklenjen zakon, ki predpisuje dobaviteljem, da morajo imeti v svojih podjetjih pri izvrševanju državnih naročil 8-urni delovni čas; pri tem se je mislilo in oziralo še posebno na fužine in tovarne jekla, ki delajo za mornarico.

Tudi pri nas v Avstriji bi bilo povsem pravilno, če bi železni industriji, posebno oni, ki dela za armado in mornarico, stopili na prste in jo prisilili, da bi svoje oderuške dobičke vsaj v majhni meri žrtvovala v dobrobit delavstva.

Mahmud Šefket paša, turški veliki vezir — umorjen.

Carigrad, 11. junija.

Danes predpoldne se je peljal veliki vezir in vojni minister Mahmud Šefket paša v spremstvu adjutanta Ekreffa bega in mornariškega častnika Ibrahima bega v avtomobilu iz vojnega ministrstva na porto. Ko je krenil avtomobil iz Bajazid-trga v tramvajsko cesto, je moral tamkaj malo postati, ker se je vsled tlakovanja ceste nabralo veliko ljudi. V tem trenutku poči več strelov. Nekdo je iz samokresa streljal na avtomobil. Veliki vezir Mahmud Šefket paša je bil smrtno zadet in je pol ure pozneje izdahnil. Tudi Ibrahim beg je bil smrtno zadet. Sluga velikega vezirja je pa težko ranjen.

Morilec, ki so ga takoj prijeli, se zove Tewfik, in pripada k Union liberal. Pri zaslišanju je rekel, da je umoril Mahmuda Šefketa pašo za to, da maščuje umorjenega vojnega ministra Nazim pašo. Ta umor je tedaj političnega značaja.

Z umorom Mahmud Šefket paše je izgubila pač Turčija enega svojih najboljših, morda sploh najboljšega moža. Bolj kakor kdaj poprej rabi ravno sedaj Turčija moža čistih in krepkih rok, moža z jasno začrtanimi cilji in železno, neupogljivo voljo, kakor je bil Mahmud Šefket paša. Kdo ga bo zamogel nadomestiti? Ali ne bo ta umor razvnel in razpihal vse divje moči razdejanja in uničenja, ki jih je umorjeni znal s krepko roko brzdati? Ali ne bo prišlo do splošnega punta v Carigradu in do uporov v Mali Aziji? Ta vprašanja se nehote vsiljujejo, če se pomisli, da je nehala biti Turčija evropska država, in da je cela njena azijska posest vsled nezadovoljnosti ondotnih narodov skrajno ogrožena in že takorekoč v razsulu. Vsa znamenja kažejo, da se bliža Turčiji že drugo tragično poglavje: razdelitev njenega celega azijskega posestva med velesile.

Umor Mahmud Šefket paše je političnega značaja in so njegove posledice v trenutku nedogledne. Na njegovih ramah je slonela usoda cele Turčije v teh resnih in težkih časih. On in Enver beg sta bila najpopularnejši osebi cele Turčije.

V spominu je gotovo še dogodek, ki je meseca januarja tega leta spravil umorjenega s pomočjo Enver bega na vrhunec moči. Enver beg, čegar ime je vsled junaških činov v Tripolitaniji zaslovelo po celi Turčiji, je takrat s pomočjo par sto mladoturkov pridrl pred porto ravno v trenutkih, ko je imel turški ministrski svet sejo radi predajo Odrina in se je hotel udati. Enver beg je zastražil vse vhode v dvorano in vojni minister Nazim paša, ki se je postavil v bran, je bil ustreljen. Preko njegovega trupla so udrli zarotniki v sobo, v kateri so bili zbrani ministri. Tam je prisilil Enver beg starega velikega vezirja Kiamil pašo, da je odstopil. Kakor zmagovalec se je nato odpeljal k sultanovi palači in pripravil sultana, da je imenoval Mahmud Šefket pašo za velikega vezirja.

Velesilam, ki so si bile v svesti, da bo Kiamil paša odstopil Odrin, je s tem prekrižal vse račune. Premirje, ki je bilo poprej že sklenjeno, je bilo odpovedano in pričela se je druga balkanska vojska. Obljube, ki jo je storil Mahmud Šefket paša, da ne odstopi pod nobenim pogojem Odrina, pa ni mogel držati. Vojna sreča se ni obrnila na turško stran, Odrin je padel in mir, ki je bil sklenjen te dni, je za Turčijo mnogo sramotnejši, kot bi bil oni, ki ga je hotel skleniti stari Kiamil paša. Vedno bolj se je vkoreninilo prepričanje, da Enver begov puč ni imel drugega namena, kot polastiti se zopet vlade, ki je

PODLISTEK.

Pesem od Šukri paše.

(Po amerik. „Glas Naroda.“)
(Konec.)

To si misli Šukri paša:
„Močna je še vojska naša;
bom Bolgare z meje zvabil
in od vseh strani jih zgrabil.

Paša stopa ob Marici,
slišijo se bojni klici:
„Že se bližajo Bolgari,
zdaj, o paša, nanje vdari!“

Paša gleda na nižavo,
vidi reko vso krvavo:
v nji za glavo turška glava,
v nji za truplom truplo plava.

Paša zre v vode rudeče
in tako pri sebi reče:
„To je huda bitka bila,
mnogo čet je pomorila!“

Paša stopa ob Marici,
čujejo se bojni klici:
„Hitro, hitro se umaknite,
v Drinopolje vsi bežite.“

Tako pravi Šukri paša:
„Močna je še vojska naša,
nič se nam ni treba bati,
ne v trdnjavo se skrivati.“

Na ravnem polju Turek jaše,
urno dirja tja do paše:
„Beži, beži, Šukri paša,
zmagana je vojska naša.“

Močna vojska tam vali se,
že so padle Kirkilise;
nihče vojske več ne ustavi,
nihče nič več ne opravi.

Cela nam beži armada,
do obzidja Carigrada,
da v najhujši zadnji sili,
bomo Carigrad rešili.

Zadaj nam sledi armada,
tebe bi zajela rada,
Drinopolje bo obdala,
celo mesto izstradala . . .

To si misli Šukri paša:
„Če je taka vojska naša,
v Drinopolj se bom nastanil,
mesto pred Bolgari branil!“

Toda general Ivanov,
hrabri poglavar Slovanov,
se obleganja ne straši,
pismo piše Šukri paši:

„Hrabri paša — Šukri paša,
eno le še zdaj se vpraša:
Ali hočeš se udati,
ali hočeš se bojevati?“

Govori gospod Ivanov,
hrabri poglavar Slovanov:
Hej, junaki moji smeli,
trd boj bodemo imeli.

Ker se paša noče udati,
moramo ga izstradati,
mesto dobro okrožite
in se v zemljo zakopljite!

Drinopolje ne pustimo,
rajši čakamo vso zimo;
v rovih bomo zimovali
in pomladi počakali.

So vojaki tak storili,
Drinopolje obkolili,
v rove so se zakopali,
dobro mesto varovali.

Paša stopa ob Marici,
Slišijo se bojni klici.
Paša pravi: „Pasja truma,
ali nimate poguma?

Kaj po rovih mi sedite,
rajši mesto napadite,
polni naši so še hrami,
hej, poskusite se z nami!“

Govori gospod Ivanov,
hrabri poglavar Slovanov:
„Čakaj, dragi Šukri paša,
enkrat pride ura vaša!“

Pa mu Šukri paša pravi:
„Stavim kaj pri moji glavi,
prazne vse so tvoje nade,
Drinopolje nikdar ne pade!“

Pravi mu gospod Ivanov,
hrabri poglavar Slovanov:
„Drinopolje bomo vzeli,
tebe s celo vojsko vjeli.“

Se posmeje Šukri paša:
„Napačna ni misel vaša.

bila v spomladi lanskega leta padla mladoturkom iz rok. Vedno bolj se je širila nezadovoljnost in med malkontenti, ki so vedno drznejše dvigali glave, se je vtrjalo vedno bolj mnenje, da storijo svoji domovini veliko uslugo, če namerijo svoje morilno orožje proti reprezentantu tega sistema. In našel se je morilec, ki ga je usmrtil. Trenotno se še ne more reči, kakšne politične posledice bo imel ta umor. Notranji boji se bodo nadaljevali in do eksplozije, ki bo razbila tla mladoturkom, bo prišlo prej ali slej. Pa tudi staroturki nimajo one moralične moči in vpliva, ki bi zasigural tej popolnoma razdrapani državi še mirni razvoj in konsolidacijo notranjih razmer. Ne motim se veliko, če trdim: konec vseh teh notranjih in zunanjih zmešnjav bo pomenil razsul Turčije in razdelitev njenega ozemlja.

Alkoholizem in samomori.

Da alkoholizem mnogokrat direktno ali indirektno vodi k samoumoru, je dejstvo, katero se je doslej premalo vpoštevalo. Med mnogimi spisi in govori proti alkoholu v Slovencih smo tudi le izjemoma zasledili kako kratko opazko o tem, zatorej se mi zdi umestno, da opozorim na to dejstvo.

Gotovo je vsakemu, ki je študiral statistične preglede o naraščanju alkoholizma, umobolnosti in samoumorov, njih sorazmernost porodila misel o tesni medsebojni zvezi. In v istini obstoji ta zveza, ker je neovržno dokazano, kako pospešuje in povzroča alkoholizem umobolnost ter tako vplivata alkoholizem in umobolnost na število samoumorov.

V Evropi se vsako leto prostovoljno usmrti že približno 70.000 ljudi. Na Nemškem so leta 1906 prišli na 1,000.000 prebivalcev 204 samoumori, in sicer na 1000 moških samoumorcev 305 žensk samoumorilk.

Število samoumorov vedno narašča. V Evropi so se ti od leta 1831 sem pomnožili za 400%, prebivalstvo pa le za 60%.

Pomisliti pa moramo še, koliko samoumorskih poizkusov se ne posreči, ker se dotičniki rešijo. O teh seveda nimamo štatistike.

Da je samoumor res v tesni zvezi z alkoholizmom, nam najbolj svedoči to dejstvo, da se v edini državi Norveški število samoumorov ni pomnožilo, temveč da to pada od leta 1860 sem, odkar je pridobilo protialkoholno gibanje med prebivalstvom čimdalje več razširjenosti in je ta država postala vzor treznosti.

Profesor Heller, ravnatelj vseučiliškega patološkega inštituta v Kielu, je pri sekciji 300 samoumorilcev našel v 47.6% (in posebej pri 167 moških samoumorilcih v starosti nad 30 let celo v 73%(telesne organske pojave kroničnega alkoholizma.

Znano je, da se gotovo tretina samoumorov izvrši v duševnem omračenju. Ker pa alkohol pogosto vodi v umobolnost, je tudi v mnogih teh slučajih alkohol indirekten vzrok samoumora. Pri alkoholski blaznosti se večkrat opažajo poizkusi samoumora; včasih se po takih poizkusih privedejo dotičniki v blaznico; pred nekaj leti je bil doveden v umobolnico na Studenec pri Ljubljani mož z veliko in nevarno rano (skušal si je prerezati vrat); pogosto pa še čujemo od sorodnikov, da so pravočasno preprečili samoumorske poizkuse.

Pogosto se izvrši samoumor v pijanosti. Pijanci so zelo razdražljivi, mnogo tudi obupni, ter si včasih iz prav malenkostnega vzroka vzamejo življenje. Pa tudi pri samoumorih vsled drugih povodov je velikokrat alkohol glavni krivec. Saj je znano, da se obupa nad življenjem vsled pomanjkanja, revščine, izgube službe ali zaslužka, družinskih prepirov, bolezni itd., in kolikokrat je vse to zakrivljeno po nezmernem zavživanju alkohola!

Dr. F. G.

Zadružništvo na Japonskem.

Moderno japonsko zadružništvo je še zelo mlado. Zadrugam podobne organizacije so pa obstajale na Japonskem že davno in so bile za kmetijstvo velikega pomena. Nekake priproste kreditne zadruge so bila društva, ki so se imenovala japonsko „Ko“ ali „Muzin.“ Poleg tega je bilo veliko število skladišč za razno žito, ki so bila organizirana podobno kot zadruge.

Pred dvajset leti se je začelo moderno zadružno gibanje pod delavnim vodstvom bivšega ministra grofa Hirata in umrlega grofa Shinagawa, ki je l. 1891 kot minister za notranje zadeve izdal prvi zadružni zakon. Ta zakon je bil pa samo poskus in se je raztezal samo na kreditne zadruge. V aprilu l. 1900 je bil razglašen sedaj veljavni zadružni zakon, ki velja za zadruge vseh vrst. Od takrat je japosko zadružništvo zelo napredovalo. Ta zakon, ki je bil narejen po nemškem vzorcu, je bil pozneje še nekoliko spremenjen, tako so bile pozneje dopuščene tudi centralne organizacije zadrug. Zadruge morejo postati pravne osebe in smejo raztezati svoje delovanje samo na štiri zadružne panoge, vendar pa lahko vsaka zadruga služi ne samo enemu, ampak večim, da, skoro vsem dovoljenim ciljem. Iz tega se razlaga, da so na Japonskem vsakovrstni zadružni tipi združeni dostikrat v eni zadrugi. Postavno dovoljeni nameni, ki jih ima lahko zadruga, so:

1. Preskrba potrebnega kapitala za člane in sprejemanje hranilnih vlog od istih — torej kreditna zadruga.

2. Prodaja, oziroma predelovanje izdelkov zadružnih članov — prodajna zadruga.

3. Naročanje potrebščin in konsumnega blaga na debelo in prodaja članom — nakupovalna zadruga in konsumno društvo.

4. Predelovanje od članov produciranih izdelkov in posojanje orodja in strojev članom — produktivna zadruga.

Značilni znaki japonskih zadrug so sledeči: zadruge imajo večinoma majhen obseg; povprečno pride na zadrugo 100 članov; tudi obratni kapital je skromen. Kreditne zadruge so urejene po lastnem zatrdilu japonskih zadrugarjev po rajfajznovem sistemu, samo krščanski duh je izključen. Nakupovalne in konsumne zadruge so prirejene po sistemu rochdalskih pijonirjev. Zadruge omejujejo svoje poslovanje samo na člane in so podvržene državni reviziji. Posamezne zadruge se lahko vežejo v provincijalne zveze — centralne blagajne in velike nakupovalne družbe. Zveze se pečajo z organizatoričnim delom, s poukom, zastopanjem pred oblastmi, objavljanjem zadružnih knjig in listov in drugim, deloma oskrbujejo trgovske posle, denarno izravnavo in naročanje kmetijskih potrebščin (umetnih gnojil, semen itd.) na debelo.

Pretežna večina zadrug je kmetijskega značaja. Leta 1900 je bilo na Japonskem vseh zadrug samo 21, leta 1911 pa 8663, med temi čistih kreditnih zadrug 2534, kreditnih zadrug, ki so se bavile poleg kreditnih tudi z drugimi dovoljenimi zadružnimi posli, pa 4030. Zadnje so na Japonskem zelo priljubljene in se vedno bolj širijo. V vseh 8663 zadrugah je bilo združenih 883.626 članov, od teh 726.951, to je 82%, kmečkega stanu. Drugi so bili obrtniki, ribiči, trgovci itd,

Ker ima Japonska 12.391 občin, ima torej 70% vseh občin lastne zadruge. Provincijalnih zvez je 24. Vplačani deleži pri vseh teh zadrugah so znašali 17,303.623 yenov (yen = K 2.46), rezervni zakladi 2,197.543 yenov, hranilne vloge članov pa 33,604.595 yenov.

Na čelu vsega zadružnega gibanja na Japonskem stoji „Centralna zveza japonskih zadrug“ v Tokiju, ustanovljena leta 1905 in leta 1910 priznana kot pravna oseba. Konec leta 1911 je bilo včlanjenih pri njej 4265 zadrug in 11 provincijalnih zvez, torej skoro polovica vseh japonskih zadrug. Na čelu te zveze pa stoji baron Hirata. Centralna zveza prav živahno deluje in izdaja zadružniški mesečnik „Zadruga“, ki se mnogo bavi tudi z evropskim zadružništvom.

Da bi pokazal, da zna ceniti zasluge Centralne zveze japonskih zadrug, je daroval japonski cesar v mesecu juliju leta 1911 20.000 yenov za pospeševanje zadružništva, kar je na japonsko javnost napravilo globok vtis in bo gotovo zadružno gibanje tudi v prihodnosti navduševalo.

Dva dogodka.

Turški veliki vezir Mahmud Šefket paša je padel kot žrtev svojih političnih nasprotnikov, ruski car je poslal bolgarskemu in srbskemu kralju dolgo brzojavko, v kateri zahteva, da se mu prepusti razsodništvo v sporu med obema državama, — to sta najnovejša senzacijonelna dogodka iz Balkana, ki gotovo ne bosta ostala brez dalekosežnih posledic.

Turška zgodovina je pisana s krvjo in umor Mahmud Šefket paše je v tej krvavi knjigi samo novo krvavo poglavje. Skoro bi rekli, da ta umor ni prišel nepričakovano. Mahmud Šefket paša je plačal s svojim življenjem umor nad vojnim ministrom Nazim pašo. Ko je pri znanem Enver begovem „puču“ dne 23. januarja t. l. padel najostrejši nasprotnik mladoturkov Nazim paša, so prisegli njegovi pristaši maščevanje in to maščevanje ni moglo veljati drugemu, kot voditelju in glavnemu reprezentantu mladoturštva, Mahmud Šefket paši. Počakali pa so maščevalci toliko časa, da je bila končana vojska. Pred sklepom miru niso hoteli potisniti države v nevarnost revolucije, ki bi koristila samo balkanskim narodom. Komaj pa je bil mir v Londonu podpisan, že so padli v carigrajskih ulicah streli in Mahmud Šefket paša, ki se ni plašil pred krvjo in čegar politično pot zaznamujejo mnoge krvave pege, je padel kot žrtev svoje politike. Kdor z mečem okrog hodi, bo z mečem uničen.

Kakšen obseg in kakšne posledice bo imel ta umor, se še ne ve. Dozdaj vlada v Carigradu mir in

---

Al' ne boste mesta vzeli,
in mene z vojsko nikdar vjeli!“

Če bo sila prevelika,
bom zažgal en sod smodnika.
V zrak bom spustil mesto celo,
da se bode razletelo!“

Govori gospod Ivanov,
hrabri poglavar Slovanov:
„Stori, kot je tebi drago,
jaz bojujem boj za zmago.“

Mesecev je pet minulo,
kar je mesto obkolilo.
Zima je minila huda,
ki je bila vsem zamuda.

Govori gospod Ivanov,
hrabri poglavar Slovanov:
„Hej, junaki, zdaj vstajajte,
na napad se pripravljajte!“

Čakali smo celo zimo,
zdaj orožje zagrabimo!
Konec bodi Šukri paše,
Drinopolje bodi naše!“

So junaki iz rovov vstali,
na trdnjave se zagnali,
srbski pokajo topovi,
turški padajo zidovi.

Tri dni so se bojevali,
boja niso prej končali,
da so Drinopolje vzeli,
Šukri pašo z vojsko vjeli.

Ko to vidi Šukri paša,
pravi: „Kje je slava naša?
Morali smo se udati,
težko vojsko dokončati.

Hej, vojaki, zdaj hitite,
mesto urno mi zažgite,
predno dan današnji mine —
bodo same razvaline!“

Govori gospod Ivanov,
hrabri poglavar Slovanov:
„Če ga boste vi razdjali,
mi ga bomo sezidali!“

So se Turki v beg spustili,
lepo milosti prosili.
Kar so mesta zapalili,
so Bolgari pogasili.

Govori gospod Ivanov,
hrabri poglavar Slovanov:

„Zdaj junaki si počite,
dobro s plenom se gostite,
ker je padel Šukri paša,
k Carigradu pot gre naša!“

Iz Celja v Trnovlje.

(Iz popotnih spominov izbral in v črke sestavil A. -b-.)

I.

Ni še steklo tisto toplo vodovje bistre Savinje v hladno Donavo, ko so se domenili trije junaki, zapustivši spomladansko kopelj blizu svetišča celjske Dijane, da pojdejo, okrepčani in svežih moči, na daljno, nikakor ne trnjevo pot, v lepe Trnovlje. Kaj pa pravim Trnovlje! Velja prej povedati, da se dolgo niso mogli zjediniti, kam naj pojdejo, ko so se že enkrat domenili, da hočejo napraviti skupno potovanje. Da vam povem, trije junaki, različnih nog, pa še zdaleka bolj različnih misli, mnenj in prepričanj, in še bolj različnih imen: Petinc, Tine in Ceni.

„Kam torej, da ne mudimo in tratimo časa?“ meni Tine. „Da se ne bomo predolgo obotavljali, pa vama rečem, v Trnovlje jo dajmo, bomo vsaj videli, kaj in kje je to selo, ki nas skoro spominja na pravljice v Trnjulčici. In za pot še nekaj:

V davnih časih je prišel znamenit mož, ljudje so rekli, da je ravnokar dovršil leto konzulovanja v Rimu, torej ta mož, po imenu Gelij, je prišel v Grecijo slavnega imena, ravno isto, ki danes po preteku več kot 1950 let posojuje ladije svojim balkanskim zaveznikom, takrat veliko deželo najznamenitejših modrijanov tistega časa, sklical najmodrejše in najvplivnejše h sebi in jim rekel: „Pri vas v Greciji imate vse polno nasprotujočih si modroslovcev. Dajte, združite se vsi in oznanujte samo eno skupno prepričanje!“ Modrijani pa, že skraja nekam čudeči se nad čudnim povabilom, so se, začuvši take besede, začeli smejati temu visokemu gospodu visokega mesta, skomiznili zaporedoma z rameni in odšli brez besede, trdno prepričani, da se šali sklicatelj, ali pa da se mu blede. Tisto pa ni mogoče, so mrmrali, oddaljivši se in mrmraje odšli vsak na svoj kraj. A mi trije pa, pravim, hočemo pokazati svetu, da smo bolj visoko politično izobraženi in bolj pametni, kot tisti modrijani in se bomo zjedinili na eno mnenje.“

In tako je obveljalo Trnovlje.

Vsak izmed teh treh pa si je za trdno še enkrat zabičal, da hoče varovati globoko doli v srcu svojo nepopustljivost v prepričanju, naj pride po poti, kar hoče.

II.

Celje je mično mestece ob vedno bistri Savinji ob bistrem vremenu. Ker je bila ravno nedelja, je bilo posebno veliko ljudstva po ulicah. In tako se ni hotelo prav nič poznati, da ga zapuščajo trije, kot se jim je zdelo, vsekakor znameniti prebivalci.

„Še zgubili bi se lahko“, se oglasi Ceni, da bi ne mislila tovariša, Ceni veljaj za zadnjega v zboru

je imenoval sultan za začasnega velikega vezirja princa Said Halim pašo, ki je bil že dozdaj v kabinetu. Od morilcev so aretirali samo enega, Kopal Tewfika. Drugi so zbežali in jih zasledujejo. Kombinacije o morilčevih komplicih so najdrzovitejše in se ponujajo s prav orijentalsko fantazijo. A brez dvoma je samo, da je umor političnega značaja in je z njim prizadet mladoturštvu, ki je spravilo državo na rob propada, najhujši udarec. O kakšni izpremembi sistema pa sedaj še ni govora.

Še važnejši in pomembnejši, kot ta umor, je intervencija ruskega carja v svrho poravnave spora med Bolgarijo in Srbijo. Napetost med obema državama je bila prekipela do vrhunca in se je zdelo izključeno, da bi se dosegel sporazum mirnim potom. Tu je stopil vmes ruski car in z vsem svojim vplivom pritisnil na obe državi, da se sporazumita. Brzojavka, ki jo je poslal obema kraljema, je izredno ostra in bo ostala za vse čase eden najzanimivejših zgodovinskih spominov iz Balkana. Glasi se:

„Vest o sestanku ministrskih predsednikov zavezniških držav, ki se ga je nameravalo sklicati v Solunu in bi se naj kasneje premestil v Petrograd, me je močno razveselila, ker se mi je zdelo, da ta namen pomenja željo balkanskih držav, da bi se med sabo sporazumele in ojačile zvezo. Z mučnim čustvom sem izvedel, da se ta sklep še ni izvršil in da se balkanske države pripravljajo na bratomoren boj, ki bi bil v stanu, slavo, ki so si jo pridobile združene v zvezi, zatemniti.

V tem tako resnem trenutku apeliram, kakor mi zapoveduje moja pravica in dolžnost, neposredno na vaše veličanstvo, da oba naroda, bolgarski in srbski, predložita na temelju zavezniške pogodbe Rusiji odločitev vsakega spora, ki bi se nanašal na tolmačenje besedila pogodbe in na obveze, izvirajoče iz te pogodbe. Zato prosim vaše veličanstvo, da bi ostali zvesti obveznostim, ki ste jih prevzeli in zaupali Rusiji glede rešitve med Bolgarsko in Srbijo sedaj vladajočega spora.

Smatrajoč funkcije razsodnika, ne kot prerogativo (predpravico), marveč kot mučno obveznost, ki sem jo prevzel na-se, usojam si vaše veličanstvo obvestiti, da ne morem biti ravnodušen nasproti vojni med zavezniki, in smatram za potrebno, konštatirati, da bo morala tista država, ki bo vojno pričela, za to odgovarjati pred celokupnim slovanstvom in da si jaz pridržujem popolno svobodo postopanja nasproti eventuelnim rezultatom takega, tako zločinskega boja.“

To brzojavko je car Nikolaj istočasno poslal bolgarskemu carju Ferdinandu in srbskemu kralju Petru.

Posledica te brzojavke je popolen preobrat na Balkanu. Obe državi sta seveda sprejeli carjevo razsodništvo in že prihajajo vesti o demobilizaciji. Upanje na mir se je zopet dvignilo in ker je volja Rusije in tudi drugih velesil, da se ohrani mir, tako resna, smemo z gotovostjo računati na mirno rešitev balkanskih zmed.

Na Balkanu se jasni.

Balkan stoji pod vtisom carjevega brzojava. Odločna beseda ruskega soseda in zaščitnika ni ostala brez vtisa in je povzročila popolen preobrat. Naše optimistično uverjenje nas ni varalo in je mir skoroda povsem zasiguran. Razsodništvu carja se bodo balkanski narodi gotovo pokorili, zlasti še, ker stoji na strani Rusije Francoska, ki bi v slučaju nepokorščine gotovo zaprla svoje bogate blagajne. Do „bratomornega boja na škodo vsega slovanstva“, kakor pravi carjev telegram, tedaj ne bo prišlo. Mi moramo to samo pozdraviti. Že iz stališča humanitete moramo zahtevati, da se enkrat grozno krvoprelitje konča. Ravno tako bi moralo nas tudi boleti, če bi videli, kako se po slavnih zmagah pričnejo klati naši krvni bratje med seboj. Da ne pride do take zločinske vojske, je gotovo razveseljivo.

Kriza na Bolgarskem je vsled novega položaja potisnjena v drug tir. Mogoče ostane Gešov.

Preobrat.

B e l g r a d, dne 12. junija. V bolgarsko-srbskem sporu se je izvršil temeljit preobrat. Po včeraj zvečer došlih vesteh o posredovanju ruskega carja je takoj nastala bojazen, da se je položaj za Srbijo poslabšal. Kakor znano, si je Srbija prizadevala, da bi se izognila ruskemu posredovanju na podlagi zavezniške pogodbe z utemeljevanjem, da ta pogodba ni več veljavna, ker Bolgarija ni izpolnila nekaj določil te pogodbe. Posredovanje ruskega carja, ki se sklicuje na zavezniško pogodbo, v kateri je izrecno določeno, da v slučaju nesporazuma med Bolgarijo in Srbijo razsoja ruski car, se smatra tukaj kot poraz srbske politike. Vrhu tega vlada pa še skrb, da bo razsodba ruskega carja izpadla neugodno za Srbijo, ker se ruski car sklicuje v brzojavki na to, da je v zavezniški pogodbi izrecno določena razsodba ruskega carja. V opozicijonelnih krogih označujejo vlado, osobito ministrskega predsednika Pašiča, za krivca tega preobrata in se sklicujejo, da je zamudil Pašič tudi sedaj za Srbijo ugodni trenutek, ravno tako, kakor ga je svoječasno zamudil glede albanskega vprašanja. V vladnih krogih pa izjavljajo, da bo prinesla miroljubna politika Pašiča brezdvomno Srbiji bogatega sadu.

Srbija predlaga demobilizacijo.

B e l g r a d, dne 12. junija. (Uradno.) Vlada je odposlala danes Bulgariji noto, v kateri predlaga, da bi obe državi znižali sedanje stanje armade na eno četrtinko, da se tako zmanjšajo obstoječe diference radi mej med obema državama. Ta demobilizacija bi zagotovila, da se bolgarsko-srbski spor poravna mirnim potom.

Angleški državni tajnik o položaju.

L o n d o n, dne 12. junija. Na razna vprašanja v angleški državni zbornici glede položaja na Balkanu je odgovoril angleški državni tajnik Edv. Grey, da je brzojavko ruskega carja le pozdraviti in želi, da bi sprejele balkanske države nasvet ruskega carja. Javno mnenje bi ostro obsojalo izbruh vojske med narodi, ki so bili še malo poprej zavezniki med seboj. To bi jim ugrabilo vso simpatijo Evrope, ki je bila povod, da so ostale vse velesile v balkanski vojski nevtralne. Balkanske države morajo same priti do spoznanja, da bi vsled medsebojnega boja tekle v nevarnost, da bi izgubile vse, kar so si pridobile v vojski s Turčijo.

A t e n e, dne 12. junija. Ministrski predsednik Venizelos je nujno predlagal v Sofiji in Belgradu, da balkanske države istočasno in skupno demobilizirajo. Urgiral je dogovorjeni sestanek vseh štirih ministrskih predsednikov v Solunu.

V Skadru.

Poročevalec „Reichsposte“ poroča iz Skadra, da angleški in francoski častniki fraternizujejo s črnogorskimi častniki in da italijanski častniki agitirajo proti Avstriji. Središče politike v Skadru je pa angleški konzulat.

„Reuterjev“ biro poroča, da je 350 angleških vojakov na Malti dobilo nenadno po noči poziv, da se vkrcajo na „Black Prince“ in odplovejo proti Skadru. Ta odredba ne pomeni pomnožitve angleškega kontingenta v Skadru, ampak se bodo pomorščaki, ki se sedaj nahajajo v Skadru, izmenjali. Kako dolgo bo Skader še zaseden, ni znano ter je to odvisno od londonske konference.

Vtise iz Skadra

priobčuje neki Otto Artbauer, ki pravi med drugim, da so napisi tam le laški ali albanski, nikjer pa ni nemških. Tudi tam ne, kjer je zastopana avstrijska dobrodelnost, kjer se dele prebivalcem dobrote iz avstrijskega denarja. Tam smo skupaj z Italijo in napis slovi: Beneficenza italo-austriaca. Značilne pa so posebno sledeče besede: Skader bo pač imel v bodoče živahno trgovino, ali pa se bo mesto tako razcvitalo, kakor bi se bilo kot črnogorsko glavno mesto, to je drugo vprašanje.

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredini seji je zbornica nadaljevala generalno debato o finančnem načrtu. Zanimanja ni bilo opazovati nobenega. Prvi je govoril češki poslanec Kalina, ki se je izrekel zoper finančno reformo. Za njim se je pritoževal italijanski liberalni poslanec Gasser, ker ne ustreže vlada želji Italijanov glede ustanovitve laške univerze v Trstu. Nato je zbornica prešla k nujnemu predlogu glede neobdačenja mesa. Govoril je poslanec Fresl. Nujnost tega predloga je zbornica priznala, nakar je bil odkazan finančnemu odseku. Nato so sledile razne interpelacije.

Tudi v četrtkovi seji se je nadaljevala generalna debata o finančnih predlogah. Prvi je govoril češki socijalni demokrat Modraček. Za njim se je bavil poljski poslanec Abrahamovicz z osebno-doh. davkom. Poslanec Smodlaka se je pritoževal nad žalostnimi razmerami v Dalmaciji. V Dalmaciji so še vedno vsi rezervisti do zadnjega moža pod orožjem. Za njim sta govorila poslanec Luksch kot generalni govornik pro in poslanec Jokl kot generalni govornik contra.

Prihodnja seja danes. Dnevni red: Nadaljevanje generalne debate o finančnih predlogah in drugo branje budgetnega provizorija.

Razun plenarne seje je zborovalo tudi več odsekov, kakor: budgetni, železniški, justični in učni. V budgetnem odseku je bila v sredo debata o budgetnem provizoriju končana. Okoli polnoči se je vršilo glasovanje. Budgetni provizorij je bil sprejet v obliki, kakor ga je stavila vlada. Sprejet je bil tudi dodatni predlog poslanca Mastalke, da se uporabi iz železniškega investicijskega kredita 10 milijonov za gradbe telefonskih zvez.

Poslanec P i š e k je stavil nujni predlog za po toči poškodovano občino Laže v konjiškem pol. okraju.

* * *

V proračunskem odseku je govoril v sredo g. poslanec dr. V e r s t o v š e k v dopoldanski in popoldanski seji obširno o gospodarskih, šolskih in sodnijskih zadevah na Slovenskem, zlasti na Spod. Štajerskem. Pobijal je napačne nazore nemških poslancev o razmerah na jugu in povdarjal, da so še zlasti štajerski slovenski poslanci že zdavno ponudili roko za spravo na Štajerskem, ki se lahko doseže takoj, če se odstranijo razne preporne točke, na pr. z delitvijo deželnega šolskega sveta in delitvijo dež. kulturnega sveta za slovenski in nemški del dežele. Nadalje je poslanec opozarjal vlado na velikanska dela, ki še čakajo rešitve glede melijoracij, osušenja travnikov, regulacij rek itd. Strogo je bičal način, kako se trati denar iz fonda za povzdigo živinoreje, kako vlada krči od leta do leta svoje prispevke za povzdigo gospodarstva v deželi in nadomestuje te odpadle prispevke z denarjem iz fonda za povzdigo živinoreje. Nadalje opozarja vlado, da skrbi za to, da se bo lažje naše sadje eksportiralo, zlasti da se dajo največje ugodnosti na železnicah in se znižajo tarifi. Poljedelsko ministrstvo je gospod poslanec pozival, da podpira strojne zadruge, da si kmetje s stroji pomagajo pri pomanjkanju delavnih moči. Posebno pa je pozval učno ministrstvo, da vendar predloži zakon glede preosnove ljudskega šolstva na deželi in zlasti zakon glede nadaljevalnega kmetijskega pouka na ljudskih šolah. Nadalje je omenil še mnogo perečih gospodarskih vprašanj v svojem volilnem okraju in posebno bičal finančne organe, ki po nepotrebnem pritiskajo na kmečko ljudstvo pri odmerjenju osebnega dohodninskega davka. Koncem svojih izvajanj je stavil predloge, da se melijoracijski fond poveči, da se stavi za poškodbe v vinogradih tri milijone kron v proračun in da predloži vlada zakon glede kmetijskega pouka na ljudskih šolah.

Naše prireditve.

Sv. Ana v Slov. gor.

Da bi ugodili želji sv. očeta in svojega višjega nadpastirja glede slavljenja 1600letnice, odkar je cerkev zadobila prostost in javno pravico za obstanek in razširjenje, je naše bralno društvo vprizorilo v nedeljo, dne 8. t. m., slovesnost v proslavo tega jubileja. V zahvalo tistemu, ki je vzrok sv. jubileja, ki je dal odpreti na znamenje zveličanja, katero je videl Konštantin, svoje presveto Srce, si je nabavila Dekliška zveza kip presv. Srca, katerega je bla-

---

treh. „Kaj je neki danes, da je toliko ljudstva?“

„Veš“, se oglasita hkrati oba samodraga; „pa počakaj, Tine, da sam razložim Ceniju pomen tega važnega dne. Celje je velika fara in njena veljava sega daleč na okoli. Razteza se preko mestne in pa okoliške občine še v druge kraje in tako se ni čuditi, če ti tako-le ob nedeljah pride ljudstva k fari, da nam je kar tesno, kakor sedaj-le. Glejmo, da pridemo brž iz tega vrveža.“

Čez Savinjo, po gugajočem mostu je še šlo. A ko se pa približajo po ozki Savinjski ulici na trg farne cerkve, se je zagvozdila pot. Zašli so.

Namesto zadi za cerkvijo po koničastem tlaku iz kamenitih, mačainih glav, so krenili po složnem obzidnem trotoarju s precejšnjimi, od ponočnega dežja preostalimi mlakami mimo glavnega vhoda v cerkev sv. Danijela v levnjaku. Spoznali so, da je sicer obširna in prostrana cerkev videti ravno za toliko premajnha, kolikor je prostora pred cerkvijo.

„Petinc“, opomni Tine, „cerkev ni premajhna; ko bi bila še enkrat tako dolga, kakor je, pa bi se ljudje vse eno še postavili pred vrata v dolgih zaporednih vrstah. Kajti videti je, da je nekaternikom prijetneje, udeležiti se službe božje pod milim nebom, kakor pa v prostrani cerkvi. To najdeš povsod, seveda če je lepo vreme. Slišal sem nekoč, da so v starih časih morali stati pod korom, pri vratih in pred vhodom oni verniki, ki jih še niso smatrali za vredne, da bi stali bliže altarja. Pojdimo, da pridemo iz tesnobe!“

Pa to ni bilo tako lahko.

Iz cerkvenega trga se pride na glavni trg skozi ožino, v takem času, ko so se prerivali naši junaki skozi, silno nevarno, da se zadušijo. Na desni je trgovina, na levi lekarna, hišna ogla pa je zidar postavil tako blizu, kakor bi nas hotel prisiliti, naj uganemo njegove misli: Iz prostranega glavnega trga, kjer se gnete vse polno občinstva, se le oni prerine skozi do cerkve, ki prevzame hude težave na-se. Veliko drugih poklicanih raje ostane in postoji na velikem omenjenem nepokritem glavnem trgu. Kako važen je ta kraj, spoznali so dobro tamošnji ljudje sami. Na enem voglu se reče „pri angelju varhu“, na drugem pri „Mariji pomagaj.“

Prav za prav je pa tudi ta veliki trg, imenovan glavni trg, kjer je ob drugih priložnostih vse polno v dolgih vrstah stoječih in sedečih prostorov, branjarjev in želarjev, pravo svetišče. Na gornjem, širnem koncu je namreč zagledal Ceni, ki si je sploh vse mogoče ogledal, kar je mogel pri tej gnječi videti, veliko, iznad množice klobukov in robcev moleče, proti nebu kipeče znamenje.

„Škoda, silna škoda, da ne morem bliže“, vzvzdihne proti znamenju, pa hitro pojenja vzdihovati, ko mu preti gruča prepirajočih se možakarjev stisniti prsni koš.

Petinc pa, ki se je ravnokar, delajoč gaz pred njim, ozrl za njim, se oglasi, kakor bi uganil njegove misli, in reče, kažoč s palcem po strani na to znamenje: „Glej, kako modro je napravljeno tu pri nas! Tu-le na najširšem kraju glavnega trga, kjer se zbira največ ljudi, stoji ta steber in na njem znamenje Matere božje!“

(Dalje prih.)

goslovil velečastiti gospod dr. Hohnjec. Nato je znani in požrtvovalni mladinoljub razpravljal v svojem cerkvenem govoru o veliki ljubezni presv. Srca do nas ljudi in pozivljal zlasti mladino, da vrača to ljubezen v dejanju božjemu Srcu.

V svojem popoldanskem govoru je s poljudnimi besedami razjasnil pomen in veliko važnost odloka cesarja Konštantina. Kakor dopoldne, je bila tudi popoldne cerkev natlačeno polna in velika množica vernikov je pazljivo in z velikim zanimanjem poslušala govornika.

Še v tretje smo imeli veselje poslušati velečastitega gospoda govornika, ko je namreč govoril pri predstavi „Marijin otrok sem“, ter vspodbujal posebno zopet mladino k medsebojni vzajemnosti, k pravi izobrazbi, ki pa ne obstoji v pretepanju s koli ali z noži.

Žalibog, ura ločitve je prišla prehitro; ne vem, so se ljudje hudovali nad voznikom, ali bolj nad vlakom, ker ta šmentani vlak bojda ne čaka. Dal Bog, da bi zlate besede velečastitega gospoda dr. Hohnjeca padle na rodovitna tla ter obrodile stoteren sad, kar je potreba zlasti pri nas in to bi bilo tudi plačilo požrtvovalnemu mladinoljubu.

Črna.

V nedeljo, dne 8. t. m., se je vršil pri nas ustanovni shod nove skupine J. S. Z. ob pol 12. uri dopoldne pri Drofelniku.

Velečastiti gospod provizor Vinko Razgoršek otvori zborovanje in pozdravi vse navzoče in še posebej došlega govornika ter takoj podeli besedo gospodu Vekoslavu Zajcu, ki nam je v svojem poljudnem govoru iz lastne izkušnje slikal, kako velikega pomena je J. S. Z. za vse industrijalne kraje. Ljudstvo je z velikim zanimanjem sledilo govorniku. Zbranih nas je bilo okoli 50, med temi je bilo tudi več delavk.

Nato se je izvolil nov odbor, ki bode vodil to novo organizacijo J. S. Z. in že ta dan je pristopilo 23 članov k J. S. Z.

Velečastiti gospod Razgoršek se lepo zahvali gospodu govorniku za lepe nauke, ki jih je dajal delavcem in želi obilo božjega blagoslova naši organizaciji, nakar zaključi lepo uspelo zborovanje.

V nedeljo, dne 15. t. m. se bodo pobirali prvi mesečni prispevki in vstopnina.

Raznoterosti.

Sveta birma je v starotrškem dekanatu napovedana za naslednje dni: dne 21. junija pri Sv. Ilju pod Turjakom, dne 22. junija v Staremtrgu, dne 23. junija v Slovenjgradcu, dne 24. in dne 25. junija blagoslovljenje, oziroma posvečenje prenovljene nadžupnijske cerkve z novim glavnim altarjem ter sveta birma pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu, dne 26. junija v Pamečah.

Zažigajte kresove! God sv. Janeza Krstnika je letos dne 22. junija. V soboto, dne 21. t. m., naj zato zaplamti cela Slovenija v mogočnih kresovih.

25letnica vladanja cesarja Viljema. V pondeljek, dne 16. t. m., bo minulo 25 let, odkar je zasedel prestol nemškega cesarstva sedanji cesar Viljem II.

Iz politične službe. Okrajni komisar Rudolf Rehnelt na Ptuju je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Hartberg.

Spremembe uradnih ur na davkarijah. Od dne 1. julija t. l. dalje se bodo začasno opustile popoldanske ure za vplačevanje davkov pri naslednjih davkarijah: Celje, Vransko, Šmarje pri Jelšah, Laško in Gornjigrad. Na teh davkarijah se bodo davki le sprejemali ob dopoldanskih urah, to je od 8.—12. ure, sicer se pa bo v popoldanskih urah uradovalo, kakor do sedaj, le denar se ne bo sprejemal. Glede uradovanja z depoziti ni nobene spremembe.

Za vinogradnike! Poslanec Brenčič je kot poročevalec v nekaterih vinogradniških vprašanjih priporočal naslednji predlog, ki je bil v vinorejskem odseku sprejet: Vlada se pozivlje, da se z ozirom na slaba zadnja leta v vinogradih in na letošnjo pozebo, katera je napravtla velikansko škodo, prisilne izterjatve zaostalih brezobrestnih posojil v uvaževanja vrednih slučajih spregleda in zaukaže glede tega c. kr. davčnim oblastim primerno postopanje.

Odpust pri c. in kr. vojni mornarici. C in kr. vojno ministrstvo poroča: Njegovo veličanstvo je ukazalo, da se trajno odpuste na dopust vsi v aktivno službo vpoklicani rezervniki vojne mornarice in se iste premesti te dni v neaktivno razmerje. Dosedaj obstoječe poveljstvo prvega brodovja se razpusti in se postavi zopet normalno eno brodovje v službo, eno pa v rezervo. Njegovo veličanstvo je imenovalo za poveljnika eksadre kontre-admirala Njegovana, za poveljnika rezervne eskadre kontre-admirala vit. pl. Berryja in za poveljnika križarskega brodovja kontre-admirala Fiedlerja.

„Einspieler.“ Slovenska krščansko-socijalna zveza v Celovcu je založila krasne razglednice s sliko prvoboritelja Einspielerja in njegovega rojstnega kraja Sveče. Slovenski rodoljubi so naproseni, da v tem jubilejnem Einspielerjevem letu kupujejo samo te razglednice. En komad stane 10 vin., 100 komadov 6 K. Naročajo se: Slovenska krščansko-socijalna zveza v Celovcu, hotel Trabesinger.

Boj za Trst. Ožje volitve so izpadle kot je bilo pričakovati. V 1. in 6. volilnem okraju v mestu, kjer so bili v ožji volitvi Italijani in socijaldemokrati, so s pomočjo Slovencev zmagali socijaldemokrati. (Naše pondeljkovo poročilo, da je bil v prvem volilnem okraju izvoljen Italijan, je bilo nepopolno; treba je bilo ožje volitve.) V 3. in 4. volilnem okraju, kjer so se bili Slovenci in Italijani, so zmagali slednji. Socijaldemokrati so oddali bele lističe. V 2. volilnem okraju v okolici, kjer sta si stala nasproti Slovenec in slovenski socijaldemokrat, je zmagal dr. Pertot. Danes voli 3. volilni razred.

Liberalci na Kranjskem so si zopet hudo v laseh. Izkopati so hoteli grob našim voditeljem, a so padli sami v jamo. Da bi njihova gonja bolj učinkovala, so se poslužili neke Kamile Theimer iz Dunaja, ki je začela priobčevati v „Slov. Narodu“ dolgovezne članke, polne najgrših osebnih napadov na dr. Šusteršiča in dr. Kreka. Gonja se je zastudila tudi poštenejšim liberalcem in dr. Triller jo je, kakor znano, v deželnem odboru obsodil. Vsled tega je pa nastal v liberalnem taboru vihar. Razni temni elementi, ki jim je brskanje po blatu najljubše, so začeli razsajati kot divji in so zahtevali dr. Trillerjevo glavo. V „Učiteljski tiskarni“ tiskano mladoliberalno glasilo „Dan“ je pričel bljuvati najsmrdljivejše blato na liberalnega voditelja in ga je celo sumničil, da se je dal podkupiti. Posledica je, da je dr. Triller odložil vsa strankarska mesta, kakor: deželno odborništvo, podžupanstvo itd. Trillerjevi pristaši ne ostajajo dolžni odgovora in pravijo v „Slov. Narodu“ Danovcem take ljubeznjivosti, da je liberalni smrad vsak dan večji. Ta „bratomorni“ boj v liberalni stranki razkriva zopet celo njeno gnilobo in spričuje, da so liberalci vedno in povsod največji škodljivci slovenskega ljudstva.

Slovenskim rodoljubom! Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce v Gradcu je lansko jesen razposlal p. n. društvenikom in drugim slovenskim rodoljubom svoje 15. letno poročilo, v katerem opisuje nazadujoče gmotno stanje društva ter prosi imovito slovensko občinstvo, naj se spominja slovenskega, večinoma v siromašnih razmerah živečega dijaštva na graških visokih šolah in naj podpira z radodarno roko dobrodelni namen našega narodnega društva. Naš poziv žalibog ni imel zaželjenega vspeha. Poslani prispevki so celo precej zaostali za lanskimi, dasi vedno narašča število potrebnih in gmotne podpore res vrednih visokošolcev. In vsled tega gleda odbor otožnega srca v bodočnost, ker se boji, da bo moral podpore še bolj krčiti, kot do sedaj, ali jih pa popolnoma ustaviti. V tem kritičnem položaju se obrača podpisani odbor pred vsem do tistih gospodov, ki jih je svoje dni podpiralo naše društvo, ali drugo podobno društvo in do vseh rodoljubov, ki jim količkaj pripušča njih gmotno stanje, z iskreno prošnjo, naj bi stopili med podpornike našega društva in se ga spominjali o vsaki priliki. Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu. Za odbor: dr. Fr. Žižek, predsednik; profesor dr. M. Murko, namestnik tajnika. — Denar se pošilja po čekovnici poštno-hranilničnega urada, ali pa po poštni nakaznici društvenemu blagajniku, gospodu Viktorju J. Krajncu, c. in kr. generalmajorju v p., Gradec, Körösistrasse 1.

Štajersko.

Mariborske novice.

Zakaj? Pri pondeljkovi porotni obravnavi v Mariboru je zatoženca zagovarjal gospod dr. Rosina. Razprava bi se imela vršiti v slovenskem jeziku — vse stranke so bile slovenske — a ni zato skrbel ne predsednik sodnega dvora in tudi ne gospod dr. Rosina, ki se je med razpravo prav pridno poslževal blažene nemščine in tudi v svojem plaidojerju je pokazal, da zna nemški. Nam, gospod doktor, ni to prav nič imponiralo in kaj takega si liberalno politično društvo Maribor gotovo ni postavilo v svoj program!

Olimpijske igre gimnazijcev. Naša gimnazija priredi jutri, v soboto, v slučaju ugodnega vremena po načinu olimpijskih iger javno telovadbo, ki bo obsegala te-le poglavitne točke: ob ¾3. uri popoldne odhod od gimnazije v „ljudski vrt“; ob 3. uri proste vaje, ki jih izvršuje blizu 400 telovadcev; nato do ½5. ure v skupinah mladinske in tekmovalne igre; potem do 6. ure ljudske (olimpijske) igre, med njimi osobito: skok v višino in daljavo, skok s palico, metanje kopja, kamna in diskusa, brzotek 100 m, 200 m in 1200 m, ovirani tek. Po končanih igrah bo ob ¾7. uri kolesarska dirka (5 km) od 56. do 61. km. na državni cesti pri Pesnici, kamor se po končanih igrah lahko pride pravočasno bodisi peš, ali s kolesom, ali pa z vlakom, ki odide z glavnega kolodvora ob ½7. uri, do Pesnice. K vsej prireditvi je vsakdo vabljen; nastop gimnazijcev bo poučen in tudi zabaven.

Ustmeni zrelostni izpiti se vrše na c. kr. gimnaziji v Mariboru skozi osem dni: dne 7. do 12. ter dne 14. in 15. julija. Abiturijentov je 60, vrhu tega 1 eksternist. Za predsednika je določen vladni svetnik Andr. Gubo.

Za snago je v našem mestu zelo slabo poskrbljeno. Če je samo par dni lepo, je grozen prah, če pa nekoliko dežuje, so že cela jezera blata. Poleg tega vlada po nekaterih ulicah smrad, da je groza. Zlasti Viktringhofova ulica se odlikuje. V spodnjem delu, ki se izteka na novi glavni trg, smrdi zdaj po leti že tako, da je neznosno. Mesto da mislijo na večne hujskarije, naj bi naši mestni mogotci vtaknili svoje nosove rajši v ta smrad! Prebivalci bi jim bili bolj hvaležni.

Samoumor. Sredo zvečer se je obesil v svojem stanovanju 68letni vpokojeni strojevodja Ferdinand Stanzl, doma iz Moravskega. Zapušča vdovo in troje preskrbljenih otrok.

Nove hujskarije. Naši nemški nacionalci ne morejo živeti brez hujskarij. Za prihodnji pondeljek so povabili v Maribor nekega dr. Aignerja iz Monakovega, ki bo govoril o „čudežih v Lurdu.“ Kako bo govoril, ni treba vprašati: osmešiti in oblatiti bo skušal vero katoličanov v čudeže. Naravnost nezaslišno je, da si moramo dopustiti taka izzivanja raznih privandranih rajhovcev. Ali so katoličani v Avstriji res „vogelfrei“?

Sv. Magdalena v Mariboru. Naša podružnica Slovenske Straže ima v nedeljo, dne 15. t. m., popoldne po večernicah, svoje mesečno zborovanje v društveni sobi, Tržaška cesta štev. 15. Slovenci, pridite!

Celjske novice.

Tvrdka Peter Majdič praznuje dne 16. junija 25letnico svojega obstanka. Ta dan je kupil gospod Peter Majdič od Švicarja Lutza v Spodnji Hudinji mlin, katerega je pozneje razširil v sedanjo veliko podjetje.

Trboveljske novice.

Orli, pozor! Vsled sklepa zadnjega občnega zbora savinjskega okrožja Orlov se vrši prva odborova seja v Trbovljah in sicer v nedeljo, dne 15. t. m. Dnevni red je sledeč: 1. Vsi člani, ki se bodo seje udeležili, oziroma odseke zastopali, naj pridejo do pol 10. ure dopoldne v Društveni dom, od koder gredo potem k sveti maši. 2. Od 1. do 3. ure popoldne je telovadba vaditeljev. 3. Ob 3. uri popoldne je seja, pri kateri se ima rešiti mnogo vprašanj. Pričakuje se, da bodo pri tej seji zastopani brez izjeme vsi odseki. Zlasti se prosi, da pridejo če mogoče — predsedniki in načelniki, oziroma njih namestniki! Zastopnik vsakega odseka mora biti o delovanju istega natančno informiran, da bo lahko na posamezna vprašanja odgovoril, to se pravi, podati mora poročila. Dan, ko se ima vršiti veliki mladinski tabor v Ljubljani je blizu, zato vsi na delo!

Drugi kraji.

Kamnica. Dne 22. t. m., šesto nedeljo po binkoštih, se vrši na prijaznem griču Sv. Urbana cerkvena slovesnost v proslavo Konštantinovega jubileja. Iz Kamnice bo šla po rani sveti maši procesija k Sv. Urbanu, kjer bo ob 10. uri procesija s presv. Rešnjim telesom. Nato bo imel povsod priljubljeni in poznani pridigar gospod dr. Anton Medved jubilejno pridigo, kateri bo sledila slovesna sv. maša. Prebivalci mariborske okolice, v nedeljo, dne 22. t. m. pridite mnogoštevilno k Sv. Urbanu, odkoder se ponuja lep razgled po dravskem rodovitnem polju in lepih, zelenih in žlahtnih Slov. goricah.

Hoče. V nedeljo, dne 22. t. m., bo govoril na občnem zboru naše kmečke hranilnice in posojilnice nadrevizor gospod Vladimir Pušenjak iz Maribora, na kar že danes opozarjamo. — Naši Orli se pridno pripravljajo na katoliški shod.

Ruše. Naši orožniki so grozno razburjeni in v svoji zmedenosti ne poznajo že niti več znancev, pri katerih so zavžili že marsikatero dobroto. Dne 10. t. m. zjutraj je srečal gospod Luka Hleb gospoda Grafonerja v Mariboru. Kot olikan človek je g. Hleb dostojno pozdravil, a gospod Grafoner ni, kar zahteva najpriprostejši takt, niti odzdravil. Sodbo v Grafonerjevi oliki si napravi lahko vsak sam.

Ruše. Kakor izvemo, je nekdo ovadil naša dva orožnika na c. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru zaradi dogodkov zadnjega časa. Škoda je, da je ta ovadba anonimna in nima vsled tega tiste veljave, kakor bi jo imela sicer, dasi je v njej — kakor se nam je povedalo — prav sama in čista resnica. Proti orožnikoma je menda uvedena neke vrste preiskava, o kateri si pa veliko ne obetamo. Upamo, da se bo ruški občinski odbor znal potegniti za čast svojega župana in svojega častnega občana.

Ruše. V nedeljo, dne 8. t. m. smo imeli tukaj dobro uspeli gledališki večer v prid podravske podružnice Slovenskega planinskega društva. Na prizadevanje njenega načelnika, gospoda Lesjaka, in ljubitelja našega zelenega Pohorja g. Rotterja se je priredil ta večer, ki se je dovršil v splošno zadovoljstvo. Pred vsem moramo pohvaliti izborne igralske moči iz Maribora, med njimi še posebno že gori imenovanega gospoda Rotterja, ki je s svojo dovršeno mimiko in z njemu prirojeno šaljivostjo žel občno pohvalo in popolno priznanje. Ploskanja ni hotelo biti konec, tako da je moral nazadnje sam prositi, naj se s tem preneha. Njegova „Gundica“ še sedaj doni marsikateremu v ušesih. Hvala iskrena njegovi požrtvovalnosti in vsem njegovim sotrudnikom. Obisk je bil še precej povoljen. Vendar pa bi bilo želeti, da bi bilo še več zanimanja za take prireditve, ki se tako redko vrše v take namene. Opazili smo sicer več odličnih gostov, med njimi celo deželnega odbornika gospoda Robiča s soprogo, nekatere smo pa le pogrešali. Kdor pozna naše divno Pohorje, kdo ga ne vzljubi?! Kdo ne zapusti rad v prostih urah zaduhlega, zaprašenega mesta ter ne pohiti veselega srca k sv. Arehu, da si tam okrepča duha in telo?

In res mu tam v okrepčilo ničesar ne manjka. Naša vrlo delujoča podružnica je zgradila gori dve vzorni koči, pridobila si precej posestva itd. Da pa more še nadalje tako vspešno delovati v procvit našega slovenskega Pohorja, zato potrebuje vsestranske gmotne podpore. In ta blagi namen je imel zadnji gledališki večer. Želimo le, da bi se še kaj enakega priredilo v ta namen in da bi tudi slovenski turisti in sploh ljubitelji našega zelenega Pohorja podpirali vzvišeno nalogo naše podružnice in jo podpirali s svojo požrtvovalnostjo! Konečno moramo še pohvalno omeniti gg. Lassbacherjevi, ki ste z vso ljubeznjivostjo prodajali šopke v prid društva. Hvala jima!

Marenberg. V nedeljo, dne 22. t. m., ob pol 10. uri dopoldne, se vrši tukaj blagoslavljanje nove zastave mladeniške Marijine družbe. Pridiguje organizator mladine, velečastiti gospod dr. Hohnjec iz Maribora. Popoldne pa gremo na Remšnik k skupnemu sestanku mladeniških zvez iz cele Dravske doline.

Sv. Ana v Slovenskih goricah. Igra „Marijin otrok sem“, katero je vprizorila naša Dekliška zveza, je zelo dobro in v vsakem oziru zadovoljivo vspela. Vse igralke so prav dobro svoje vloge razumele in tudi izpeljale. In majhne: Elza, Klara in Anica, kako prisrčno so prosile svojo vzgojiteljico, da še ostane! Med gosti smo opazili obilno število Benediktčanov; seveda so prinesli ti vrli sosedi plečeta seboj in pridno in lepo brenkali, za kar jih prisrčno zahvaljujemo in se tudi v bodoče še priporočamo. A tudi drugi sosedje, kakor od Sv. Lenarta in drugod, so nas posetili v precej lepem številu. Prav je tako! V slogi je moč. Vsem pa, ki so na ta ali drugi način pripomogli, da se je veselica tako dobro obnesla, prisrčen: Bog plačaj!

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Gledališka igra „Marijin otrok sem“, katero je vprizorilo bralno društvo (Dekliška zveza) pri Sv. Ani, je napravila na nas najboljši vtis. Vse igralke so z dovršeno spretnostjo izpeljale svoje vloge; toda nekaj je žalilo naš čut! Teden poprej je bilo namreč, kakor smo izvedeli, oklicano, da bo veselica, a pri vsem tem ni bilo dobiti piva. Ko bi prišli med pridigo in drugo mašo, ali pa pozno v noč ter pomagali nemško prepevati, tedaj pa že! Na zadnjem letošnjem shodu v Mariboru so jim pravili, da bi naj skupaj držali. Kdo bo pač držal s takimi ljudmi, ki še za denar nočejo izpolnjevati krščanskih načel, na primer: lačne nasititi, žejne napojiti. Anovčani, mi vas pomiljujemo; sicer smo pa malo bolj na jasnem, — kam bomo v prihodnje šli, če nas zopet pot pripelje na vaš breg.

Sv. Jurij ob Pesnici. V nedeljo, dne 15. t. m., bo pri nas pri drugem cerkvenem opravilu slovesno blagoslovljena zastava dekliške Marijine družbe. — Cerkveni govor ima profesor dr. Hohnjec.

Grižе pri Žalcu. V nedeljo, dne 15. t. m., ob 8. uri zjutraj, se vrši shod J. S. Z. v Zabukovcu v Grižah pri gospodu Zagoričniku. Delavci in delavke, pridite v obilnem številu! Poročat pride Vekoslav Zajc.

Staritrg pri Slovenjgradcu. V nedeljo, dne 22. t. m., se vrši pri nas pri gospodu Iblu zborovanje J. S. Z. zjutraj ob pol 8. uri. Delavci in delavke, pridite v obilnem številu! Poroča V. Zajc.

Radenci. Šentjurska kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 15. t. m., ob 2. uri popoldne, pri gospodu Razlagu v Radencih gospodarsko predavanje. Govori gospod agrarni inženir Zidanšek. Pridite!

Oslušovci pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Slovenska kmečka zveza priredi v nedeljo, dne 15. t. m., popoldne ob 3. uri, shod v gostilni gospoda Kovačeca. Agitirajte za mnogoštevilno udeležbo!

Dobrna. Bralno društvo na Dobrni priredi v nedeljo, dne 15. t. m., popoldne po večernicah, skioptično predavanje z veliko zbirko slik iz balkanske vojske. Ker je predavanje te vrste za Dobrno in za naše prijatelje iz sosednih župnij nekaj povsem novega, pričakujemo obilne udeležbe. Na veselo svidenje!

Sv. Andraž pri Velenju. Tukajšnja Mladeniška zveza ponovi v nedeljo, dne 15. t. m. gledališki predstavi in sicer „Kmet Herod“ ter „Kmet in fotograf.“ K najobilnejši udeležbi vabi sosedna društva in prijatelje poštene zabave odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dekliška zveza priredi veliki dekliški shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici za Marijine družbe in zveze dne 6. julija. Natančnejši spored se objavi.

Sv. Vid niže Ptuja. Velik živinski sejem bo pri Sv. Vidu niže Ptuja v pondeljek, dne 16. t. m. Cenjenim kupcem se priporoča, da se tega sejma v obilnem številu udeleže, ker pride mnogo lepih telic, krav, mladih in pitanih volov. Kupčija zna biti zelo dobra in je potovanje po železnici do Ptuja jako ugodno ter Sv. Vid potem ni daleč od Ptuja.

Mozirje. Pri občinskih volitvah dne 11. t. m. je zmagala z malimi izjemami stranka štajerčijancev in drugih nemškožvrgolečih nestrpnežev. Tako daleč je torej že prigazila „giftna krota.“ Obširneje poročilo sledi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje bralno društvo priredi v nedeljo, dne 22. t. m., veselico z dvema gledališkima predstavama: „V tem znamenju boš zmagal“ in „Zakleta soba pri zlati goski.“ Sodeluje domači pevski in tamburaški zbor.

Sv. Miklavž nad Laškim. V nedeljo, dne 15. t, m., popoldne ob 4. uri, se priredi v gostilniških prostorih gospoda Blatnika ob Gračnici velika ljudska veselica. V slučaju slabega vremena se preloži le-ta veselica na nedeljo, dne 22. t. m. Pridite v obilnem številu!

Žetale. Čebelarska podružnica za rogaški okraj priredi v nedeljo, dne 22. t. m., ob 3. uri pop., poučni shod pri čebelnjaku gospoda J. Mikoliča v Žetalah. Predavat pride potovalni učitelj gospod Jurančič.

Sv. Jurij ob Taboru. Bralno društvo priredi v nedeljo, popoldne po večernicah, v cerkveni hiši predavanje: Nekaj iz zgodovine šentjurske župnije. Vstop prost. — Odbor.

Cirkovce. Računski zaključek hranilnice in posojilnice za leto 1912 leži pred nami in nam kaže, kako močna da je ta zadruga. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem lanskega leta 183.674 K 80 v, posojil 164.929 K, denarnega prometa 440.368 K 42 v, in čistega dobička 1.601 K 25 v; po odbitih stroških in podporah po 992 K 24 v. Naloženega denarja pri Zadružni zvezi v Ljubljani je imela 38.217 K 24 v. Na kako močni in trdni podlagi stoji ta zadruga, nam kažejo računski zaključki vseh pet let, odkar zavod obstoji. V petih letih se je vložilo 445.160 K 34 v in posojila dalo 258.129 K, vsega prometa do konca leta 1912 je bilo 1,480.732 K 44 v in čistega dobička 5.295 K 52 v. — Prekoristna je bila ustanovitev te zadruge; pomaga vlagateljem, to je onim, ki denar vložijo, da jim ga ni treba daleč nositi in časa zamujati, vzdigajo ga pa tudi lahko vsak čas, kadar ga potrebujejo; pomaga tudi tistim, ki posojila prosijo, ker imajo malo potov in malo stroškov, medsebojna pomoč je pa najboljša pomoč. Nekateri pa še so, ki rajši pomagajo svojim nasprotnikom, nemškutarjem in liberalcem, kakor pa svojemu sosedu.

Veržej. „Narodni List“ z dne 29. maja, št. 22, je prinesel dolg dopis (najbrž iz Kukovčeve pisarne), ki se glasi „Boj za verženski pašnik.“ Nekaj besed v odgovor: Da se je paslo po naših gozdih že od nekdaj, to je res, to pa ni bilo nekdaj, da bi trije ali štirje deležniki bili pretežni večini zapovedniki, kakor ravno v zadnjih 15 letih. Nekdaj seveda ni bilo toliko prepirov zaradi pašnika, ko je dobil lahko vsak za par goldinarjev drv za kurjavo, da je imel dve leti zadosti. Pašnik se je spreminjal in se je zmiraj manjšina podvrgla večini. Da bi tržan P. koga pripravil do tega, naj se kompleks preneha rabiti kot pašnik, je grda neresnica, tri četrtine tržanov so enakih misli. Tožbe vzrok je edino le to, ker se manjšina večini ne podvrže in trdovratno goni živino v gozde in še nalašč dela škodo, dasiravno je bilo že leta 1904 ostro prepovedano. Tako dolgih pravd pa so največ krivi advokatje in tozadevne oblasti, ki brez konca in kraja delajo in sprejemajo prizive in prošnje ter trdovratnežem dajejo potuho. Sedaj, ko le malo trških posestnikov pase, seveda imajo nekaj koristi, ko bi pa vsi tržani pasli, bi ne bilo od pašnika nikakšne koristi. Dopisnik „N. L.“ trdi, da, če pašnik preneha, bode dosti manj živine. To ni res, ker naš pašnik ni tak, kakor na primer planinski pašniki. Tisti, ki ne gonijo živine na pašnik, nimajo manj živine, pa še lepšo, kakor drugi, ki imajo koristi iz naših in svojih gozdov. Večina pa je tudi za to, da okoli 30 oralov zemlje ostane za pašnik, kar tudi zadostuje. „N. L.“ piše, da morajo ljudje ubožati. Pač res, če se manjšina trdovratno upira večini in rajši mastno plačuje advokate in pa razne globe, kakor da bi se pobotala z večino. Že pred par leti si je gospod komisar Sima-Gall na licu mesta ogledal našo reč in rekel: Ko nova agrarna postava stopi v veljavo, bom takoj uredil, da se paša ustavi; toda agrarna postava je potrjena, a našega prepira še le ni konec.

V zavrčkem dekanatu se je ta teden v treh župnijah vršilo birmovanje in škofovsko obiskovanje. Prevzvišeni gospod knezoškof so v soboto, dne 7. junija t. l. popoldne dospeli na možganjsko postajo. Že na postaji, potem pri Sv. Marjeti, kjer so spotoma obiskali cerkev in župnišče, od duhovščine in vernega ljudstva, v Spodnjih Možganjcih tudi od ondotne požarne brambe spoštljivo in prisrčno pozdravljeni so se podali črez dravski brod v Zavrč, kjer je bila po veličastnem sprejemu in po vhodu v cerkev izkušnja šolskih otrok iz veronauka. Zvečer je tukaj, kakor naslednji dan pri Sv. Barbari dobro uspela serenada pred župniščem z godbo in s petjem v zvezi s čarobnimi kresovi po haloških gričih, tako na primer na Turskem vrhu, ali pa na Gruškovcu (v podobi sukajoče se monštrance), naznanjala navzočnost ljubljenega nadpastirja. Tudi v Leskovcu so se v pondeljek zvečer domači pevci navzlic neugodnemu vremenu zbrali ter z mičnim petjem pokazali svojo vdanost do nadpastirja. Povsod, koder so se prevzvišeni vozili, so bili ob cestah postavljeni mnogoteri slavoloki s pozdravnimi in zahvalnimi napisi, na primer: „Ne izpustim te, dokler me ne blagosloviš!“, ali: „Kar src tu bije, kar živi, za Vas, naš oče, vse gori!“, in povsod so jih verniki v velikem številu pričakovali, pozdravljali in prosili za nadpastirski blagoslov. Zlasti se je pri obiskanih treh župnijskih cerkvah ob dnevih birme zbralo toliko ljudstva, da ni našlo prostora v njih. Z dovzetnim in ganjenim srcem je poslušalo zveličavne nauke iz ust premilostljivega kneza. Prevzvišeni so v Zavrču dne 8. junija na podlagi nedeljskega evangelija o obilnem ribjem lovu govorili o potrebnosti in koristi dobrega namena pri vseh delih ter birmali 412 otrok. Pri Sv. Barbari so dne 9. junija poleg nove mašne in druge cerkvene oprave ter podobe presv. družine Nazareške blagoslovili prav zalo, od g. Marije Reicher blizu cerkve postavljeno kapelico Srca Jezusovega ter z ozirom na to in na Jezusov mesec pridigovali o predmetu in načinu češčenja presvetega Srca Jezusovega. Birmancev je tukaj bilo 465. V Leskovcu je bil dne 10. junija cerkveni govor o skrbi za umirajoče in o pripravi na srečno zadnjo uro, ki je napravil mogočen vtis na zbrane množice. Nepozaben ostane vzgled dveh obristov, ki sta drug drugemu priskrbela prejem svetih zakramentov. Kaj čuda, da je ljudstvo svojega nadpastirja pri odhodu obsulo ter za slovo glasno ihteč prosilo blagoslova; zakrament sv. birme je tu prejelo 296 otrok. Prevzvišeni knez so v Zavrču obiskali patrona ondotne cerkve, grajščaka g. Maksa Ulm, na potu k Sv. Barbari pa na gradu Borlu g. barona Maksa Kübeck, ki jih je dne 9. junija tudi spremljal od Sv. Barbare črez Okič, leta 1907 od njih blagoslovljen, do Leskovca. Ko so se dne jun. vračali črez Ptuj, kjer so jih na kolodvoru pričakali vsi duhovniki iz mesta in okolice, v svojo prestolno mesto, nas je vse navdajala prisrčna hvaležnost do mil. nadpastirja za milosti in duhovne radosti polne dneve, katere so nam pripravili s svojim prihodom, ob enem pa želja, da bi se prav kmalu zopet vrnili k nam ter obiskali še župniji Sv. Vida in Sv. Trojice, za kateri je bila birma vsled škrlatice preložena na poznejši čas.

Koroško.

Koroškim Slovencem! Pred 1600 leti je premagal cesar Konštantin v krvavi bitki pogane, ker se je njegova vojska bojevala pod zastavo križa. Od tega časa, namreč od leta 313 naprej, je katoliška cerkev postala svobodna. Ta svetovni dogodek praznujejo po naročilu sv. očeta katoličani celega sveta. Zato priredi Slovenska krščansko-socijalna zveza za Slovence pliberškega okraja v nedeljo, dne 22. jun., pri božjem grobu pri Pliberku veliko slavlje, da proslavi Konštantinov jubilej. Ta pogled v slavno preteklost katoliške cerkve naj pa bo nam Slovencem ob enem znamenje in kažipot v bodočnost. Iskreno katoliško zavest starih katoličanov-mučenikov bi radi vzbudili v srcih katoliških Slovencev, posebno v srcu naše mladine, zato se hočemo ta dan navdušiti za evharistijo, ki je tvorila pri katoličanih prvih stoletij ono skrivno moč, v kateri so konečno zmagali. 22. junij bo torej za pliberški okraj ob enem evharistična manifestacija. Spored za slavlje dne 22. jun. pri Božjem grobu: Ob 6. uri: Sv. maša z blagoslovom. Najsvetejše ostane izpostavljeno do ½9. ure, med tem tihe sv. maše. Ob ½9. uri: Procesija z Najsvetejšim. Ob 9. uri: Slovesna sv. maša s pridigo. (Pridiguje častiti gospod korni vikar Franc Smodej. Mašo bodo darovali milostljivi gospod kancelar Jan. Vidovic.) Povabljeni so verniki, posebno mladina, da sprejemajo ta dan sv. zakramente ter si pridobijo s tem popolni jubilejni odpustek. Spovedovalo se bo pa pri Božjem grobu ob ranem jutru. V cerkvi in pri procesiji bodo Orli stali na častni straži. Po božji službi se vrši veliki ljudski shod pod milim nebom. Pozdrav predsedništva Slovenske krščansko-socijalne zveze za Koroško. 1. Govor: Pomen evharistije v prvih stoletjih in v sedanjosti (gospod Franc Terseglav iz Ljubljane). Odmor za kosilo. Popoldne: Nastop koroških Orlov. Proste vaje in telovadba na orodju. 2. Govor: Katoliška zavest naše mladinske in sploh izobraževalne organizacije. (Gospod dr. Josip Hohnjec iz Maribora.) Po shodu se vrši tombola v malem obsegu. Dobitkov bo precej. Za glavno tombolo bo ovca. Karta za tombolo stane 30 vinarjev. — Slov. kršč.-soc. zveza.

Fays-ove pristne sodenske mineralne pastile se izdelujejo iz zdravilnih izvirkov III in XVIII v Sodenu na Tannusu in so se že več **stoletij izborno obnesle zoper kašelj, hripavost in bronhialni katar.** Ponaredbe odklanjaj.
Cena škatljici 1 K 25 vin., dobe se povsod.

Vohun Redl.

Še nekaj podrobnosti k Redlovi aferi.

Omenili smo žalostni in značilni govor domobranskega ministra Georgija v parlamentu. Dalje kritikovati ga ni na tem mestu, konstatirano pa je po oficijoznem poročilu, da je to ena najbolj umazanih špijonskih afer, kar jih je doživela Evropa. Ta afera je naravnost karakteristična za naše razmere. „Militärische Rundschau“ poroča o prijetju Redla sledeče: Generalni štab je dobil pred približno sedmimi tedni zaupno naznanilo, da prihajajo na Dunaj pisma poste restante, ki so sumljiva. Vojna oblast je odredila opazovanje tega poštnega urada. 6 tednov so bili nastanjeni na pošti v posebni skriti sobici detektivi, da pazijo, kdo dvigne ta pisma. Čez šest tednov, bilo je dne 24. majnika, ob 6. uri zve-

čer, je prišel neki civilist in dvignil pisma. Detektivi so ga opazovali, toda aretirali ga niso, ker so si mislili, da je le posredovalec. Zabeležili pa so si številko avtomobila, s katerim se je neznanec odpeljal. Dognali so nato, da se je neznanec odpeljal v hotel Klomser, kjer se je zvedelo, da je dotičnik polkovnik Redl iz Prage. V avtomobilu je pozabil Redl mošnjico za žepni nož, v katero je vtaknil koščeke nekega strganega kompromitujočega pisma. Lističe so konfiscirali, mošnjico pa so poslali Redlu z vprašanjem, če je njegova. Redl je to potrdil, ko pa je opazil, da manjka v mošnjici pismo, je takoj vedel, da je izsleden. V tem trenutku se je odločil tudi za samoumor. Preoblekel se je v uniformo in sprejel usodni obisk častnikov, ki so mu s tem takorekoč potisnili v roke revolver.

Kaj so za Redlom našli.

„Zeit“ poroča iz Prage, da so na Redlovem stanovanju našli 17.000 K, veliko množino civilnih oblek, 20 uniform, binokle in take fotografične aparate, kakor jih morejo le špecijalisti nalašč izdelati. Najbrž je Redl s tem fotografiral utrdbe v mestu Przemyslu.

Posledice Redlovega vohunstva.

Zaradi Redlove afere je prišel v kritičen položaj tudi poveljnik VIII. voja in poveljujoči general v Pragi pl. Giesl, brat avstro-ogrskega poslanika na Cetinju. Giesl je bil svoj čas šef evidenčnega biroja v generalnem štabu in predstojnik Redla, ki je bil takrat še stotnik. Giesl je Redla povsod in vedno silno protežiral in ga porival vedno navzgor. Giesl je zahteval tudi kot poveljnik VIII. kora, da se imenuje za generalnega štabnega šefa njegovega kora — Redl! Tako se je tudi zgodilo. Vsled tega leti nanj veliko krivde in raznega sumničenja in skoro gotovo je, da bo moral Giesl v kratkem zapustiti svoje visoko mesto, katero mu je podelil cesar. General Giesl ima za sabo jako lepo karijero. Bil je tudi adjutant pokojnega prestolonaslednika in priča strašne drame, koje žrtev je bil prestolonaslednik.

Srajca je srajca, trdijo nekateri. Pa vendar ni vse eno, kako srajco nosite. Posebno poletu, ko se človek poti, mora paziti, da ima perilo iz zdrave tkanine in dobrega kroja. Najboljše perilo vsake vrste dobite pri prvi slovenski spodnještajerski razpošiljalnici J. N. Šoštarič v Mariboru, Gosposka ulica št. 5. V zalogi je vedno razno perilo, ker ima lastnik tudi izdelovalnico. — Fine srajce iz cefira stanejo 2.40, 2.80, srajce iz zelo finega blaga, prsa iz pralne svile 3.20, 3.60, 4.—. Kdor naroči tri komade, dobi poštnine prosto, pri šestih komadih pa dobi še 10% popusta. Neugajajoče se zamenja, ali pa vrne denar.

Razgled po svetu.

51 let mučeništva. Iz Rima poročajo: V Viterbo blizu Rima na Laškem je umrla na binkoštni ponedeljek v ženskem samostanu redovnica Marija Benedetta Frey, ki so jo imeli vsi za sveto ženo. Rojena je bila dne 6. marca 1836 v Rimu. Dne 21. marca 1858 je stopila v samostan v Viterbo. Tri leta je bila pri najboljšem zdravju, po treh letih jo je pa vrgla bolezen na posteljo, iz katere ni več vstala 51 let, dokler je ni smrt rešila trpljenja. 51 let je neprenehoma ležala in sicer vedno v enaki legi in se ni mogla na nobeno stran ganiti in premakniti. Z nadčloveško potrpežljivostjo je prenešala velike bolečine v hrbtnem mozgu, ne da bi prišla iz njenih ust kaka žal beseda. Da se jej ni glava premikala, so jo s pasovi privezali na železno posteljo. Vkljub vsem bolečinam je bila Marija Frey vedno potrpežljiva, vedno vedrega obraza in je našla vedno polno tolažljivih besed za svoje obiskovalce. Njena skromna celica je bila pribežališče mnogih nesrečnih ljudi, ki so jej potožili svojo nesrečo. Iz najbolj oddaljenih krajev so prihajale gospe in gospodje, da so videli na lastne oči ta redek zgled potrpežljivosti in se naučili, kako je treba trpljenje in težave življenja udano prenašati. Marsikdo, ki je mislil, da leži ves svet na njem, je Boga zahvalil, ko je videl, da je njegov križ le senca trpljenja potrpežljive redovnice. Ob 50letnici svojega trpljenja je prejela bolna sestra lastnoročno pismo papeža Pija X. V to svoje trpljenje se je sčasoma tako udala, da je bolj občutila trpljenje drugih, kakor svoje lastno.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne **Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi**

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racijonelnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Strašna nevihta v Nemčiji. Na Hesenskem so neurja povzročila milijonsko škodo. Utonilo je 12 oseb, v Kranlukenu je voda vzela sedem hiš, neko rodbino petih oseb pogrešajo. Povodenj je porušila tudi več železniških mostov in poplavila železniške nasipe. Toča je skoraj vso žetev uničila. Voda je pa stala po nekaterih krajih dva metra visoko; samo strehe hiš so se videle. Drevesa je vihar ruval, tudi veliko živine je utonilo. Strela je ubila več oseb. Polja so zasuta s promo. Pri Burghausenu so utonili štirje šolarji. V Stuttgartu je vihar dvigal iz tirov vozove električne železnice. Posamezna zrna toče so tehtala do 100 gramov. Türinški brzovlak je moral na progi obstati, ker bi ga bil drugače vrgel vihar iz tira. Na vojaškem vežbališču pri mestu Grafenwöhru na Bavarskem je ubila strela stotnika Hickelna.

Samoumor vojaškega akademika. V Mödlingu pri Dunaju je skočil iz okna v tretjem nadstropju gojenec prvega letnika vojaške akademije Gustav Lederer in obležal na mestu mrtev. Lederer je sin polkovnika 60. pešpolka Henrika Ledererja in je izvršil samoumor bržkone zaradi nepovoljne klasifikacije!

Požar v železniški delavnici. V Miskolczu je pogorela skoro popolnoma delavnica ogrskih državnih železnic. Pogorelo je vse razun voz, ki so bili v delavnici. Kako je nastal ogenj, ni znano, sumijo pa, da je bil bržkone podtaknjen. Škoda je zelo velika.

Ameriški načrt za svetovni mir. Iz Washingtona poročajo, da je državni tajnik Briand izjavil, da so pristopile k akciji Združenih držav za svetovni mir Nemčija, Argentinija in Bolivija in da so zahtevale poskusni načrt tega predloga.

V varstvo ptic pevk. Italijanska državna zbornica je sprejela po dolgem in zelo zanimivem govoru poslanca Luzattija zakonsko predlogo glede varstva ptic pevk in glede varstva ptic selilk sploh. V ti predlogi so določene posebno ostre kazni za trpinčenje živali, kakor na primer za Italijane običajno oslepitev ptic pevk, katerih se poslužujejo pri lovljenju ptic kot klicateljic.

Obsojena avstrijska vohuna. Pred porotnim sodiščem v Krakovu sta bila obsojena zaradi vohunstva v prilog Rusije brivski pomočnik Josip Gongek in njegova ljubica Sofija Linkova. Omenjena sta za časa zadnje krize prodajala varšavskemu generalnemu štabu poročila o gibanju avstrijske vojske, o vojaških dobavah, o straženju in zavarovanju mostov, o potnih načrtih in drugo. Vse te podatke sta dobila obtoženca od vojaka Scapa 13. pešpolka, ki je že aretiran, in od vojaka Banasika iz Premisla, ki je pobegnil na Rusko. Obsojena sta bila Gongek na dve leti in njegova ljubica na eno leto in pol težke ječe.

Intermezzo pri konjski dirki. Iz življenja sufragetke. V sredo, dne 4. junija, se je pripetil med konjsko dirko v Londonu izreden dogodek, ki bi bil imel prav lahko dalekosežne posledice. Med dirko, ravno ko so konji drvili v najostrejšem tempu, je preskočila neka ženska barijero in se zapodila med konje. Bliskoma je bila pred konjem „Aumer“, s katerim se je udeležil dirke kralj Jurij. Popadla je konja za uzdo in ga potegnila k sebi. Prizor je bil strašno razburljiv. Predrzna napadalka je odletela v barijero, toda padel je tudi konj „Aumer“ in žokej Henry Jones. Vsi trije so obležali za hip kot mrtvi, tekma je bila ustavljena. Odvedli so kraljevega konja, ki se je lahko poškodoval. Med tem so spravili pokoncu žokeja Jonesa, ki ima sicer veliko, toda ne nevarno rano na čelu. Napadalko pa so odnesli kot mrtvo v bolnico, kjer se je po dolgem času zavedla. Izvedeli so še pred njeno izpovedjo, da je izvršila atentat v imenu sufragetk. Imela je namreč na krilu pritrjen listek, na katerem je bilo napisano njeno ime. Miss Emily Davison, znana in navdušena sufragetka, ki je že veliko delovala za žensko gibanje in je ena prvih voditeljic sufragetk. Miss Davison je zelo naobražena in inteligentna ženska, ki je dovršila londonsko univerzo. V zadnjem času je živela v grofiji Northumberland na deželi. Njeno sufragetsko delovanje je zelo pikantno. Trikrat že se je splazila neznano na kak način v angleški parlament, da bi motila z medklici seje. Toda vselej so jo zasačili in odpravili. Zadnjikrat so jo iztaknili v parlamentu v veliki cevi za ventilacijo. Bila je že neštetokrat policijsko kaznovana, ker je dejanski napadla stražnike in jim ubranila, da niso aretirali izgrednic sufragetk. Bila je obsojena že neštetokrat ne samo v denarno globo, marveč je sedela parkrat tudi že v zaporu. Nekoč je v zaporu stavkala pet dni s tem, da ni cel čas prav ničesar jedla. Oddali so jo v bolnico in nato izpustili. Lansko leto je bila obsojena v Aberdeenu, ker je napadla in skoro pobila nekega duhovnika, katerega je imela za zakladnega kancelarja Georgeja. V jezi je zabarikadirala vrata in dolgo ni mogel nihče k njej. Pomagali so si na ta način, da so poklicali požarno brambo, ki je napolnila ječo do polovice višine z vodo, ki je dvignila barikado in omogočila vhod v celico. Seveda so potem sufragetke zaradi tega strašno napadale vodstvo te kaznilnice in označile tako postopanje napram ženski kot barbarsko in vandalsko. Podobnih zanimivih anekdot iz njenega življenja bi navedli lahko še več, toda treba bi bilo za to cele brošure.

Vnukinjo živo pokopala je v Windisch-Ritzu pri Berolinu 60letna Richter. Pokopala je štiriletno hčerko svojega sina ob robu nekega gozda. Ko so ta strašen čin stare babice čez eno uro zasledili, je bila deklica že mrtva. Babica, ki se ji je moralo zmešati, je rekla, da hoče še ostala dva otroka svojega sina umoriti.

60.000 K za povoženo nogo. V Hiroshimi na Japonskem je cestna železnica po voznikovi krivdi povozila 15letnega sina meščana Kitano Kanja tako, da so morali dečku eno nogo odrezati. Dečkov oče toži sedaj železnico za odškodnino v znesku 60.000 K. V tožbi je natančno navedel podrobnosti za to-le svoto: Deček je bil namenjen za vojaški stan in bi se bil izobrazil za svoj poklic na državne stroške; sedaj se bo moral pripraviti za kak drug poklic in oče ga bo moral sam vzdrževati v srednji šoli in na univerzi, pri čemer treba vpoštevati, da pohabljenec rabi mnogo večje nege in boljše preskrbe nego zdrav človek. Čisto primerne in nič pretirane svote zahteva oče za zdravnika in umetno nogo in primeren znesek za izgubo noge sploh, tako da si bo pohabljenec mogel olajšati življenje. Umetno nogo bo treba večkrat premeniti, kar bo stalo natančno toliko in toliko. Tako je skupna svota narasla na 60.000 K in ker je v podrobnostih izvrstno preračunjena in ne pretirana, je skoro gotovo, da jo bo sodišče Kitano Kanji v celoti priznalo.

15.000 dolarjev za dva prsta na nogi. Iz Los Angeles poroča „Amerikanski Slovenec“: Pripeljana na sodišče v naslanjaču, je Miss Warina Starck, učiteljica v Hollywoodu, slišala v sodnika Woodsa sodilnici razsodbo porotnikov, po kateri se ji prisoja 15.000 dolarjev odškodnine v tožbi proti Pacific Electric Company za izgubo dveh prstov na nogi. Poškodovana je bila pri raztresku neke kare pred letom dni. Priče so izpovedale, da je vsled nezgode izgubila neko možitno priložnost.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

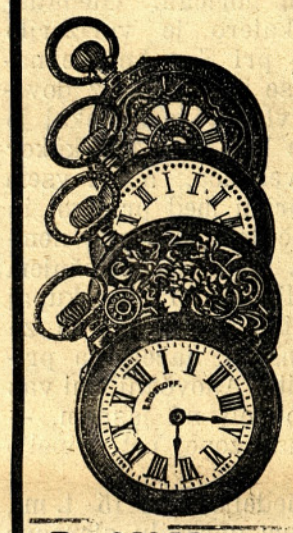

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik **cenik** brezplačno.

(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	„ 4·—
14 karatne zlate ure za gospode	„ 40·—
Srebrne ure	K 6·50
Srbrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	„ 9·50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	„ 13·—
Ploščnate ure iz kovine	„ 6·—
Srebrni pancer-verižice	„ 2·—
14 karatne zlate verižice	„ 20·—
Amerikanske zlate double-ure	„ 10·—
Goldin Roskopf ure	„ 4·—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5·—
14 karatne zlate ženske ure	„ 19·—
Viseče stenske ure na nihala	„ 10·80
Kuhinjske ure	„ 2·40
Budilke	„ 3·—
Budilke z dvojnim zvoncem	„ 3·50

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Za smeh.

Naslednik.

Baron: Moji pradedje so se bojevali s Turki, barbari, neverniki, Jaz se bojujem s čevljarji, krojači, sodnijskimi eksekutorji in mislim, da sem na — slabšem!

Boji se.

— Kam pa tako hitiš, da si kar upehan in ves poten?

= V posredovalnico za delo in službe; naša kuharica je šla in treba je dobiti drugo.

— Pa se tako strašno mudi?

= No, lepo te prosim, če ne dobim kuharice, bo moja žena sama kuhala . . .

Pozna jo.

— Kako ste odvadili vašo ženo jecljanja?

= Rekel sem ji, da ni več moderno!

Mož beseda.

Visokošolec: Ta mesec vam nikakor ne morem plačati.

Krojač: Tako ste rekli tudi že prejšnji mesec.

Visokošolec: No, ali nisem držal besede!?

Igralke.

— Ali imaš kak poseben vzrok, da bodeš zapustila oder?

= Kaj vzrok! Bankirja imam!

Optična prevara.

Profesor v restavrantu: Stvar izgleda res dunajskemu odrezku podobno; le žal, da mi bo morda povzročil odrezek že v želodcu — kako optično prevaro!

Občutljiv.

A.: Kako je to, da ne hodiš več zidat, saj si vendar vedno dobro zaslužil?

B.: Enkrat sem našel dlako v malti in to se mi je tako pristudilo, da ne maram več zidati!

Pri vojakih.

Podčastnik: „Da bi te . . ., kako pa stojiš, Lešnik? Če bi te sedaj pokojna stara mati videla, ne bi bila nikdar vzela tvojega starega očeta!“

Uljudno.

— Gospodična, odložite vendar klobuk, saj si lase lahko pridržite na glavi!

Listnica uredništva.

Iz Huma: Dopis je bil že prejšnji teden v „Slov. Narodu.“ Prinašamo k večjem istočasno.

Dijaki

se sprejmejo 1913/14 v dobro in zanesljivo hišo. Kje, pove upravništvo. 129

Deklica,

stara 16 let, želi priti v službo k boljši slovenski obitelji v Mariboru. Natančnejše pove gospa Ham v Ljubljani, Karlovska cesta 15. 128

Nov bencin motor 3 HP, praktični mlini

za domačo rabo proda zelo po ceni Karol Sinkovič, v Mariboru, Grad.

Belilnica voska, obrt medu in voščenin

Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu.

Zaloga kapljenega in precejenega medu, medice in medenjakov. Zaloga rumenega in obledenega voska, voščenih sveč, voščenih svitkov, stearinovih, cerkvenih in namiznih sveč v vsaki velikosti. 94

Velika narodna trgovina

Karol Vanič, Celje

Narodni dom

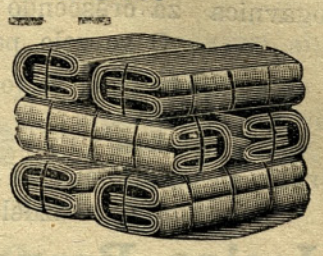

priporoča **bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga,** posebno krasne **novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!**

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Za birmo!

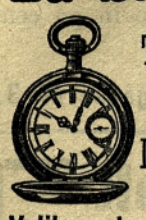

Točna postrežba!

Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. ceniki zastonj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat.-ura	K	3·50
Pristna srebrna ura	K	7·—
Original omega ura	K	18·—
Kuhinjska ura	K	4·—
Budilka, niklasta	K	3·—
Poročni prstani	K	2·—
Srebrne verižice	K	2·—

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Krasno posestvo

je naprodaj v prav lepem kraju blizu Celja, enonadstropna hiša, gostilna in trgovina z mešanim in manufakturnim blagom.

Velik sadonosnik, 2 orala vinograda, hlev, ledenica, klet, travniki, njive in gozd, velik inventar ter mnogo vinske posode.

Proda se tudi sama hiša z gostilno in trgovino, s sadnim vrtom in vinogradom.

Pojasnila daje g. Hugo Turk v Ljubljani.

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

Malisno štupo, suhe gobe,

jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučno, zrnje, koruzno slamo od storžev,

smrekove storže, vinski kamen,

želod, krompir, sploh vse deželne pridelke kakor tudi petroljevske in oljnate sode, ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino, maslo itd.

Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravc v Celju

Gospodska ulica 5.

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj **novi veliki cenik,** katerega dobi zastonj in poštnine prosto.

Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča veleč. duhovščini svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

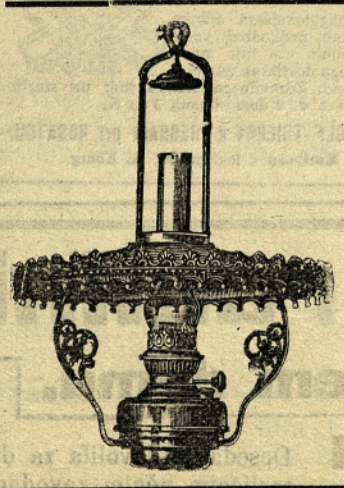

Edina štajerska narodna steklarska trgovina

Na debelo! Na drobno!

Franc Strupi, Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona:

Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki izberi po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki.

Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba,

Radi poprave hiše in prenovljenja trgovine

prodam

1 izložbeno okno s kamenitim okvirom, 1 vrata in 3 okna z okviri po nizki ceni. ::

Ivan Ravnikar, trgovec v Celju.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“) v CELJU, Graška cesta štev. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po

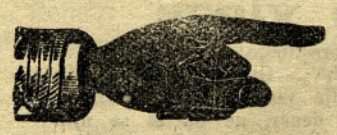

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Orgle pnevmatičnega sistema s prosto stoječim igralnikom z naslednjo dispozicijo:

Principal 8', Gamba 8', Gedekt 8', Salicional 8', Oktave 4', Rohrflöte 4', Dublett 2 2/3. Subbas 16', Collo 8', Pedalkoppel, Superoktavkoppel, Suboktavkoppel, nogavnica za crescendo in decrescendo. M F. FF. O se zelo po ceni prodajo.

Visokost okreva (omare)	4 m. 65 cm.
širokost	2 m. 65 cm.
globokost	1 m. 45 cm.

Orglje so postavljene že za igranje in se lahko ogledajo v izdelovalnici orgel 130

Josipa Brandl v Mariboru.

Trgovina s stekiom, porcelanom in kamenino

Ivan Kleinšek

Maribor, Koroška cesta št. 17

priporoča po najnižjih cenah svojo bogate z logo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : : :

Popravila se najceneje izvršujejo!

Ure za birmo!

repasirane s pismenim jamstvom:

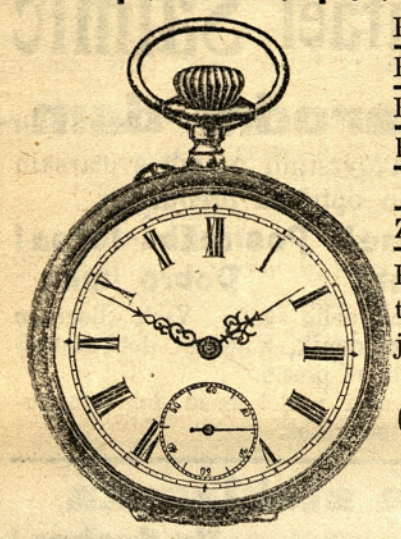

Pristna srebrna ura	K 7·—
Pristna srebr. ura ženska	K 7·—
Pristna srebrna verižica	K 2·—
Pristna srebrna verižica damska	K 3·40
Zlata ura	K 28·—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodajal repasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

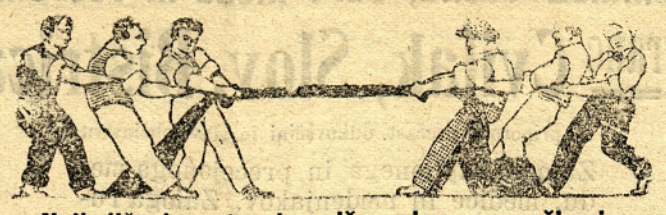

Najboljše in najmodernejšo sukno za moško in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna **R. Stermecki** v Celju št. 301.

Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

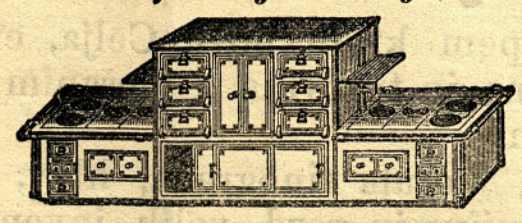

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa. emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastonj.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče. Pri večjih naročilih zdatno znižane cene.

LEKARNARJA A. THIERRY-A BALSAM

edino pristno z zeleno **usmiljeno sestro** kot **varstv. znamko. Oblastno varovan.**

Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja kakega **drugega balsama** s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5·60.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3·60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.

Dobi se v vseh lekarnah in sicer v **Mariboru** v lekarni **W. A. König.**

Pozor!

Naznanjam da prodam zaradi pomanjkanja prostora in prevelike zaloge 800 parov čevljev za gospode, 2000 parov za gospe ter 500 parov čevljev za otroke, nadalje vse vrste sandal, čevljev za dom ter čevljev za birmo po najnižjih cenah. Čevlje, ki so že iz mode, vendar izborne kakovosti, prodam nizko pod lastno ceno. Domače delo Naročila od zunaj in popravila izvršujem točno in po ceni

Stefan Strašek,

prva največja zaloga obuval v Celju, Schmidgasse št. 3.

Franc Pleteršek

Maribor Koroška cesta 10.

Zaloga pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Ni treba si glavo treti!

Najboljše špecerijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

voščenih in drugih vrst sveč,

dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznano tvrdki!

Milan Hočevar Celje

tik farne cerkve.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga **dela iz betona** izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materijala **Fabriksgasse 17** (blizu frančišk. cerkve). **Telefon št. 188.**

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po **4 1/2 %** od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — **Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem.** Za varnost vlog jamčijo okraji: **Šmarje, Šoštanj, Sevnica, Vransko in Gornjigrad in rezervna zaklada,** katera znašata že nad **350 000 K.** Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 K,** za napravo potov **5.000 K,** različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole **12.000 K,** za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene **6 000 K,** hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okolo **45.000 K,** za dobrodelne namene, skupno tedaj nad **100.000 K.**

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno **neslovenskih** denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica štev. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2 % proti tri mesečni odpovedi po 4 3/4 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/4 %, na vknjižbo in poroštvo po 5 3/4 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in rošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Založnik in izdajatelj: Konzorcij „Straža“. Odgovorni urednik: Lav. Kemperle. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.